

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 82-20

Podgorica, 27. decembar 2020. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu Aleksandar Saša Zeković, advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović i dr Aleksandar Mugoša postupajući po pritužbi građanina P.S. u ime nevladinog udruženja "Autonomni građanski pokret" provjerio je postupanje službenika Uprave policije prema građaninu B.M. i usvojio, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, fotografija i medicinske dokumentacije, pristiglih izjašnjenja, raspoloživih medijskih navoda i obavljene rasprave, sljedeći

Z A K L J U Č A K

1. Građanin P.S. iz nevladinog udruženja "Autonomni građanski pokret" i predsjednik Savjeta za građansku kontrolu rada policije Aleksandar Saša Zeković ostvarili su telefonski kontakt povodom iznude iskaza tokom koje je građanin M.B. (1993) iz Podgorice zadobio povrede i pretrpio ozbiljno zlostavljanje.
2. "Autonomni građanski pokret" je na temelju tog telefonskog razgovora i datih smjernica uputila 29. maja 2020. godine email obavještenje Savjetu za građansku kontrolu rada policije u kojem je, uz kratko obraćanje Savjetu, priloženo sedam fotografija povreda građanina M.B. i kopija krivične prijave koju je ovaj građanin neposredno podnio u Osnovnom državnom tužilaštvu (ODT) u Podgorici, državnoj tužiteljki gospođi Romini Vlahović. Naglašeno je da je u ODT u Podgorici, 26. maja 2020. godine, izvršen pregled i fotografisanje povreda.
3. U prijavi podnijetoj ODT građanin M.B. je naveo da je 25.05.2020. godine u 7 sati stigao na svoje radno mjesto u jednom ugostiteljskom objektu u Tivtu a da su već u 7,10 četvrtica policijskih službenika saopštila da zbog rutinske kontrole treba poći sa njima u stanicu policije u Tivtu. Tamo su kazali da čekaju neki dopis iz CB Podgorica da bi potom mu saopštili da će ga službenim vozilom odvesti do Lapčića, Budva, gdje će ga preuzeti službenici CB Podgorica. Pošto su stigli na tu lokaciju, službenici CB Podgorica, sa pancirima na kojima je pisalo "Kriminalistička policija" i fantomkama na glavi, stavili su mu lisice na ruke iza leđa i crnu pamučnu prozirnu vreću preko glave. Kazali su mu da čuti i opsovali su mu majku. Nakon kilometar - dva vožnje, policijski službenik koji je sjedio sa njegove lijeve strane, ispalio je kroz prozor nekoliko metaka u pravcu brda. Takođe više puta su repetirali pištolj u njegovom pravcu i zahtijevali od vozača da skrene negdje kako bi "ubili pičku". Policijski službenik koji je sjedio s njegove desne strane udarao ga je pesnicom u predjelu glave. Po dolasku u CB Podgorica u kancelariju su policijski službenici unijeli veliki zvučnik i pustili su muziku do daske (najače). Sa bokserskim rukavicama na rukama tukli su ga po glavi a potom naredili da legne na leđa. Jedan policajac je sjeo na njegova koljena upotrebljavajući elektrošok po butinama, a drugi policijski službenik ga je snažno udarao bejzbol palicom po đonovima od patika. Kasnije je primijetio da su mu od

elektrošokova sagorjele malje na butinama. Zlostavljanje je trajalo oko sat vremena. Tražio je, ali mu nijesu dozvolili, pristup advokatu. Nakon toga su ga izveli iz tog dijela zgrade i odveli u kancelariju kod izvjesnog inspektora Markovića kojeg je M.B. prepoznao (poznaće ga od ranije). Ovaj ga je ispitivao za događaj iz 2015. dok je on bio u zatvoru u Njemačkoj. Kazali su mu da znaju da on nema veze sa tim događajem ali da smatraju da se on družio sa izvršiocima tog krivičnog djela. Ponovo je odveden u kancelariju u kojoj je prvobitno bio i tu ga je zlostavljalo šest policijskih službenika. Tražili su od njega da J.G. i B.M označi kao izvršioce postavljanja eksplozivne naprave ili će ga "baciti u more", "udaviti" i da "neće biti ni prvi ni posljednji koji je tako završio". Policijski službenik je izvadio penis i kazao da će urinirati po njemu ako tako ne postupi. Takođe, ostavljali su ga bez zraka, gušili ga, tako što su mu stavljeni i skidali sa glave veliku bijelu kesu. Tražili su da potpiše izjavu i tukli ga otvorenim šakama po licu. Na kraju je to i učinio kako bi zlostavljanje prestalo. Ukoliko ne ponovi sve kod tužioca kazali su mu da će nastaviti sa maltretiranjem i istom podvrgnuti i njegovi djevojku navodeći i njeno ime. Savjet se upoznao da je M.B. Pred državnom tužiteljkom jasnom naveo da je prethodni iskaz pred tužiocem lažan jer je iznuđen.

4. Savjet je obraćanje ove NVO, sa svim prilozima, fotografijama i zapisnikom o prijemu usmene krivične prijave Ktn.br 123/20 odlučio da tretira kao pritužbu, uzeo je u rad, istom zadužio svog člana i tadašnjeg predsjednika mr Aleksandra Sašu Zekovića i odmah dostavio Upravi policije na upoznavanje, dalje postupanje i izjašnjenje.
5. S tim u vezi Savjet je pokušao uspostaviti i voditi komunikaciju sa sjedištem Uprave policije, Centrom bezbjednosti (CB) Podgorica i Odjeljenjem bezbjednosti (OB) Tivat.
6. Prvi odgovor je stigao od načelnika OB Tivat koji je Savjet dostavio podnosiocu pritužbe, nevladinoj organizaciji "Autonomni građanski pokret" na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje.
7. Tim povodom, ova NVO je istakla da je odgovor OB Tivat u skladu sa navodima krivične prijave, te nebitan u dijelu pritužbe na postupanje pripadnika policije, ali da u odgovoru nedostaju imena policijskih službenika CB Podgorica kojima su predali lice na dalje postupanje.
8. Navedene nedostavjuće informacije Savjet je zatražio od OB Tivat kao i izjašnjenje po pitanju porijekla povreda kod građanina B.
9. S tim u vezi načelnik Odjeljenja bezbjednosti Tivat je informisao Savjet da su dana 25.05.2020. godine postupajući policijski službenici na pronalasku lica B.M. bili V.D., policijski inspektor I klase za suzbijanje opštег kriminaliteta, P.V., mlađi policijski inspektor za suzbijanje opštег kriminaliteta, P.N. stariji policajac I klase za potražnu djelatnost i M.V., kriminalistički tehničar. Nakon pronalaska lica B.M. na području Tivta i uručenja poziva, uvažavajući zahtjev CB Podgorica, lice je shodno čl.52 Zakona o unutrašnjim poslovima, uz njegovu saglasnost predato u mjestu Lapčići službenicima CB Podgorica, a postupajući službenici OB Tivat za ovu priliku su bili P.V., P.N i M.V. U dijelu intresovanja Savjeta vezano za porjeklo povreda kod B.M. načelnik OB Tivat je istakao da je, navedenom prilikom, imenovani uredno predat službenicima CB Podgorica, te da ne posjeduju informacije vezane za nastanak i porjeklo istih.
10. Savjet je konstatovao da u konkretnom slučaju nema odgovornosti policijskih službenika OB Tivat, ali je načelnik OB trebao i morao znati, pa Savjetu i saopštiti, sa kojim je starješinom CB Podgorica razgovarano u odnosu na preuzimanje građanina M.B. u mjestu Lapčići, Budva.
11. U nastavku obrade, Savjet je i načelniku CB Podgorica uputio zahtjev da informiše o imenima postupajućih policijskih službenika i porijeklu povreda kod građanina B.M.
12. Direktor Uprave policije, dr Veselin Veljović, povodom obraćanja koje je Savjetu uputio "Autonomni građanski pokret" u vezi slučaja građanina M.B. obavijestio je sljedeće: Policijski službenici CB Podgorica, Stanice kriminalističke policije za suzbijanje krvnih delikata i nasilja u porodici su, operativnim radom na terenu u cilju rasvjetljavanja krivičnih djela iz oblasti požara i eksplozija počinjenih od strane NN lica na štetu Imovine građana Ž.G. i D.G. iz Podgorice, došli do saznanja da M.B. Raspolaže saznanjima i informacijama u vezi sa događajima, odnosno izvršiocima krivičnih djela koji su se dogodili na teritoriji Podgorice i to: (1) dana 10. 09. 2015. godine oko 01:53 h u ul. Arhitekte Milana Popovica, kada je od strane NN lica aktivirana improvizovana eksplozivna naprava ispred ulaznih vrata ugostiteljskog objekta Grand, vl. Ž.G. I (2) dana 23.11.2015 godine oko 00:50 h u

ul. Kosmajska br. 34, kada je od strane NN lica aktivirana improvizovana eksplozivna naprava ispred ulazne kapije dvorišta kuće građanina D.G.

- 13.Direktor Uprave policije je saopštio Savjetu da prema informacijima sa kojima su raspolagali policijski službenici, M.B. su bill poznati detalji, ko je i na koji način i za čiji račun aktivirao improvizovane eksplozivne naprave, na imovinu navedenih lica-oštećenih. Takođe, policijski službenici su raspolagali informacijama da ovo lice ima saznanja pored navedenih događaja i za događaje koj su se dešavali na teritoriji opštine Podgorica, gdje su postavljane i aktivirane improvizovane eksplozivne naprave, kao i ručne bombe na imovinu više građana Podgorice.
- 14.Uprava policije je saopštila da obzirom da je M.B. evidentiran kao povratnik u vršenju više razičitih teških krivičnih djela, koje je izvršio, kako na teritoriji Crne Gore, tako i na teritoriji jedne od evropskih zemalja (odslužio zatvorsku kaznu u Njemačkoj), a jedno od tih krivičnih djela je i nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija (kroz sprovođenje policijsko tatkičkih mera i radnji od strane službenika CB Podgorica kod M.B. je u vozilu, 27. 06. 2018. godine, u ulici Kraja Nikole u Podgorici, pronađena improvizovana eksplozivna naprava veoma jake razorne moći, koju je zajedno sa Ilcem D. R. iz Podgorice, takođe specijalni povratnik u vršenju najtežih krivičnih djela iz oblasti požara i eksplozija, za račun drugog lica, trebao da postavi na vrata stana žrtve. Zbog navedenog krivičnog djela M.B. je osuđen na pet mjeseci zatvorske kazne).
- 15.Sprovodenjem policijsko - tužilačkih aktivnosti u koordinaciji sa policijskim službenicima OB Tivat, na čijoj je teritoriji boravio M.B. dogovoren je da se on pronađe nakon čega mu je, 25. 05. 2020. godine, uručen poziv, čija je dostavnica uredno potpisana od strane M.B., kojom prilikom je upoznat sa razlozima pozivanja, a nakon toga M.B. su preuzele službenici CB Podgorica, radi prikupljanja obaveštenja u svojstvu građanina. Po dolasku u prostorije CB Podgorica, M.B. je dobrovoljno pristao da se podvrgne poligrafskom ispitivanju na okolnost navedenih događaja, kao i događaja gdje su u prethodnom periodu od strane NN lica aktivirane improvizovane eksplozivne naprave u dvorišta kuća građana Podgorice. Obzirom da je pristao i potpisao saglasnost za pristanak na poligrafsko ispitivanje, M.B. je ispitana na okolnosti navednih događaja i pozitivno je reagovao na bacanje eksplozivnih naprava, kao i na detalje i pojedinosti u vezi sa navedenim krivičnim djelima, saopštено je iz policije Savjetu.
- 16.Kako polograf nije dokazno sredstvo, M.B. je, tvrde iz policije, pozvan da se od njega prikupe obaveštenja u svojstvu građanina. Tokom prikupljanja obaveštenja od M.B, prema nju, ni u jednom trenutku nijesu primjenjivana bilo kakva sredstva prinude, niti je pod bilo kakvom prijetnjom ili prisilom dao obaveštenje u svojstvu građanina u vezi navedenih i drugih događaja, što je konstatovano u zapisniku o obaveštenju prikupljenom od građana M.B.
- 17.Uprava policije je saopštila da je o svemu navedenom, obavešten nadležni državni tužilac, koji je takođe od strane policijskih službenika bio obavešten da je M.B. preuzet sa teritorije opštine Tivat, te da je poligrafski testiran i da su od njega prikupljena obaveštenja na zapisnik o obaveštenju prikupljenom od građanina.
- 18.Nakon što je upoznat sa sadržinom izjave koju je na zapisnik o obaveštenju prikupljenom od građanina dao M.B, postupajući državni tužilac je naložio da policijski službenici M.B. odmah upute u prostorije ODT, kako bi ga saslušao na okolnosti date u svojoj izjavi.
- 19.Direktor Uprave policije, u zaključnici odgovora pruženom Savjetu povodom ove pritužbe, je istakao da je važno navesti da prilikom prikupljanja obaveštenja u svojstvu građanina u prostorijama CB Podgorica, M.B. nije imao primjedbi na rad policijskih službenika.
- 20.Savjet je konstatovao da načelnik CB Podgorica, do zaključenja rada na ovom predmetu, nije saopštio imena postupajućih policijskih službenika, niti je objasnio porijeklo povreda kod građanina M.B.
- 21.Savjet ocjenjuje da je konkretnom primjenom policijskih ovlašćenja došlo do povreda prava građanina M.B. iz Podgorice, sa boravištem u Tivtu. Bitno je ograničena sloboda kretanja jer Savjet smatra da je zadržavanje građanina M.B. započelo od trenutka kada je započeo njegov prevoz kako bi ga preuzeли, od službenika OB Tivat, službenici CB Podgorica. Tokom zadržavanja u samom službenom vozilu bio je podvrgnut nehumanom tretmanu koje se, još invanzivnije, nastavilo i u službenim, policijskim, prostorijama CB Podgorica.

22.Savjet je i kroz ranije svoje tekovine ukazao da se često rad kriminalističke policije fokusira na neprihvatljive metode i pritiske koji predstavljaju iznuđivanje priznanja ili pružanja obavještenja, kao u konkretnom slučaju, te da se u službenim prostorijama policije nalaze različiti nedozvoljeni predmeti koji su pogodni za zlostavljanje građana.

23.Savjet je odlučio, da kroz svoj naredni saziv, pripremi i sprovede periodične nadzore službenih prostorija koje koristi Sektor kriminalističke policije.

**SAVJET ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**